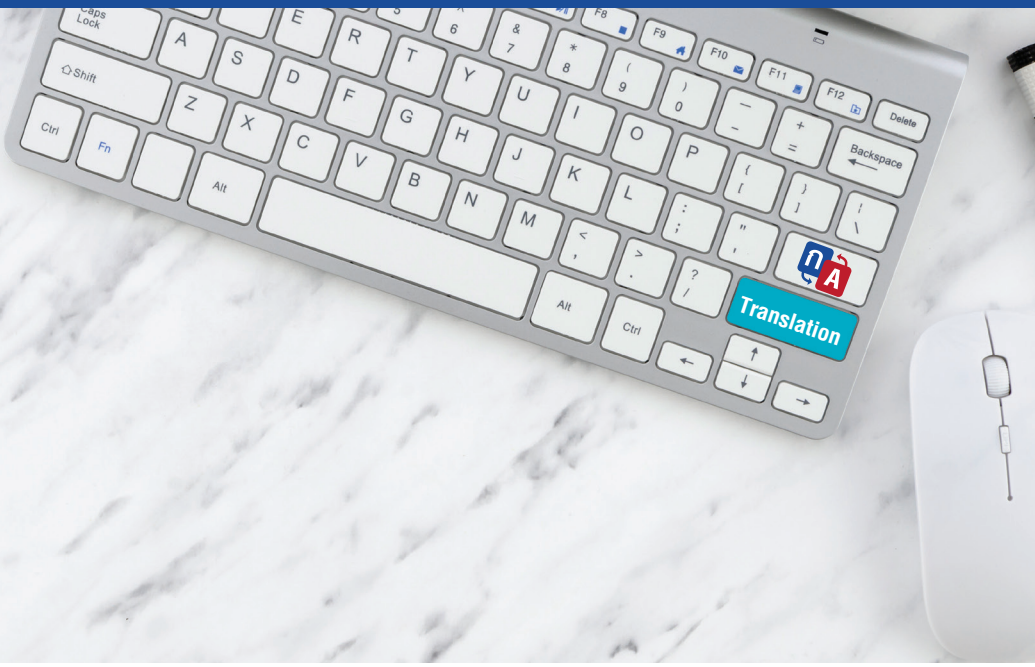

สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

การแปลเชิงธุรกิจ จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย Business Translation from English into Thai

ดร.ศุภานัน พรหมมาก

การแปลเชิงธุรกิจ
จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย
Business Translation
from English into Thai

การแปลเชิงธุรกิจ
จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย
Business Translation
from English into Thai

ดร.ศุภานัน พรหมมาก

สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

2565

ศุภานัน พรหมมาก.

การแปลเชิงธุรกิจจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย = *Business Translation from English into Thai*.

1. ภาษาอังกฤษ - การแปลเป็นภาษาไทย.
2. ภาษาอังกฤษ - ทางธุรกิจ.
3. ธุรกิจ - การแปล.

PE1498.2

ISBN 978-616-314-934-3

ISBN (ebook) 978-616-314-935-0

ลิขสิทธิ์ของดร.ศุภานัน พรหมมาก

สงวนลิขสิทธิ์

ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 1 เดือนตุลาคม 2565

จำนวน 200 เล่ม

ฉบับอิเล็กทรอนิกส์ เดือนตุลาคม 2565

จัดพิมพ์และจัดจำหน่ายโดยสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ท่าพระจันทร์: อาคารธรรมศาสตร์ 60 ปี ชั้น U1 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ถนนพระจันทร์ กรุงเทพฯ 10200 โทร. 0-2223-9232

ศูนย์รังสิต: อาคารโดมบริหาร ชั้น 3 ห้อง 317 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี 12120

โทร. 0-2564-2859-60 โทรสาร 0-2564-2860

<http://thammasatpress.tu.ac.th>, e-mail: unipress@tu.ac.th

พิมพ์ที่โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ภาพปก: <https://www.freepik.com>

ราคาเล่มละ 190.- บาท

สารบัญ

คำนำ	(6)
บทนำ	1
บทที่ 1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการแปล (Basic Principles of Translation)	5
บทที่ 2 ลักษณะการแปลเชิงธุรกิจ (Features of Business Translation)	32
บทที่ 3 การแปลคุณกริยา (Translation of Participles)	49
บทที่ 4 การแปลกรรมวาจก (Translation of Passive Voice)	58
บทที่ 5 การแปลกาล (Translation of Tenses)	71
บทที่ 6 การแปลประโยคเงื่อนไข (Translation of Conditional Sentences)	85
บทที่ 7 ไวยากรณ์ภาษาอังกฤษและการแปลที่เป็นธรรมชาติ (English Grammar and Naturalness in Translation)	96
บทที่ 8 ปกิณกะการแปล (Miscellany of Translation)	116
บทส่งท้าย	135
บรรณานุกรม	140
ดัชนี	145

คำนำ

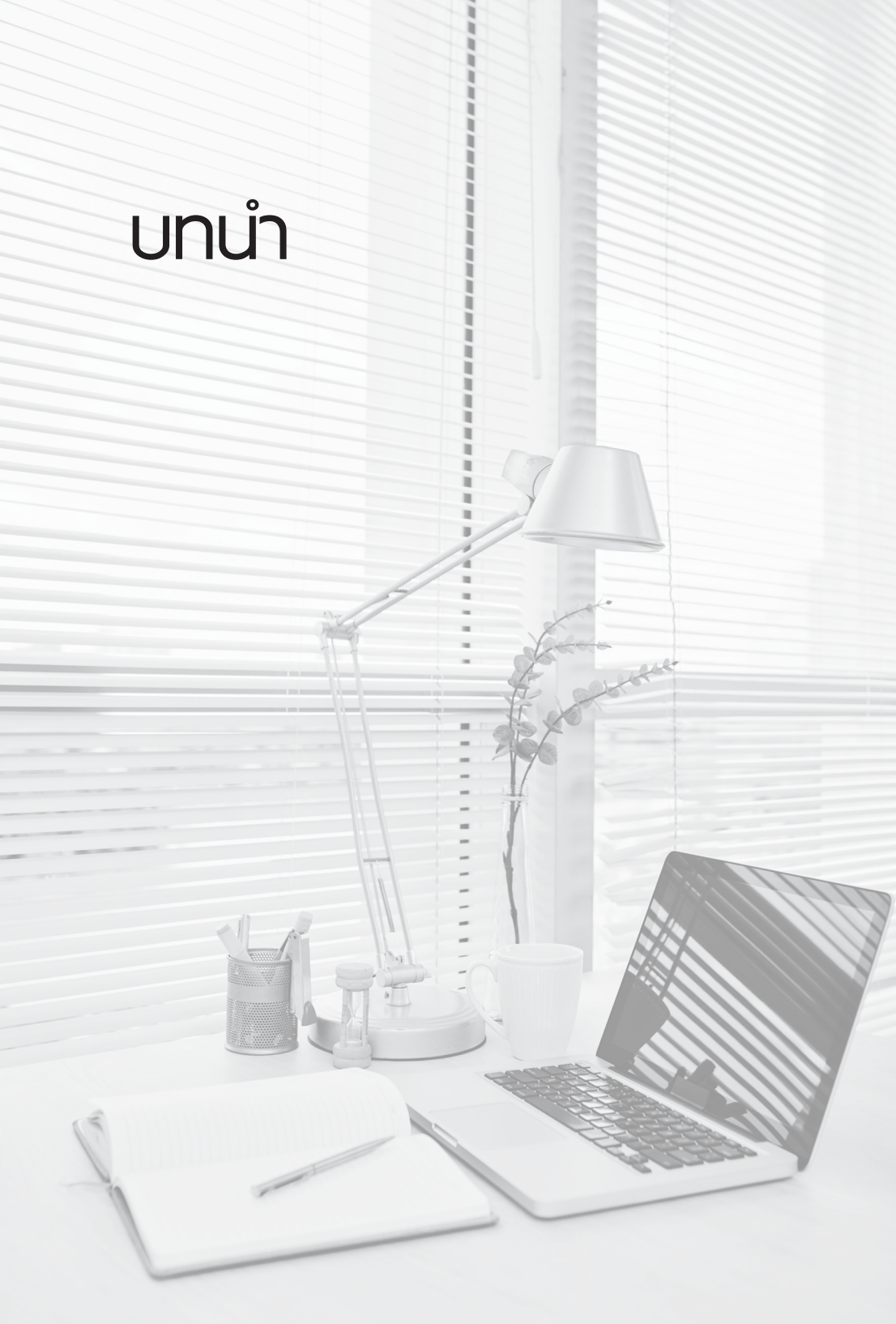
โลกาภิวัตน์ทางเศรษฐกิจในยุคปัจจุบัน ส่งผลให้ธุรกิจต่าง ๆ จำเป็นต้องมีปฏิสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างประเทศเพิ่มมากขึ้น ความต้องการนักแปลตัวบทเชิงธุรกิจจึงสูงขึ้นเป็นเงาตามตัว อาจกล่าวได้ว่า อาชีพนักแปลไม่เคยถูกลดทอนความสำคัญ ไม่ว่าในสถานการณ์ใดของโลกก็ตาม ตัวอย่างที่เห็นเด่นชัด คือ วิกฤตการณ์โรคระบาดทั่วโลกที่ผ่านมา กระทบเศรษฐกิจทุกหย่อมหญ้า หลายสาขาอาชีพต้องลดจำนวนชั่วโมงการทำงานของลูกจ้างและพนักงาน หรือข้าราชการถึงขั้นต้องเลิกจ้าง แต่งานแปลยังเป็นอาชีพที่ยังดำเนินต่อไปได้ เพราะผู้แปลส่วนใหญ่ทำงานจากเคสสถานของตนเอง ไม่ต้องเสี่ยงออกไปทำงานข้างนอก หรือมีปฏิสัมพันธ์แบบเผชิญหน้า (face-to-face) กับผู้อื่น

ด้วยความจำเป็นและข้อได้เปรียบของอาชีพนี้ การผลิตนักแปลตัวบทเชิงธุรกิจจึงมีความสำคัญ แต่เดิมผู้เขียนเป็นผู้สอนรายวิชาการแปล 1 และการแปล 2 ซึ่งเป็นการแปลในบริบททั่วไป ไม่ใช่การแปลเฉพาะทางต่อมาสาขาวิชาภาษาตะวันตก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ ได้ดำริที่จะเปิดสอนรายวิชาการแปลเชิงธุรกิจเพื่อรองรับความต้องการที่เพิ่มขึ้น จึงมอบหมายให้ผู้เขียนสอนรายวิชาดังกล่าว เมื่อต้องเตรียมข้อมูลและเนื้อหาสำหรับการสอน กลับพบว่าหนังสือการแปลเชิงธุรกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริบทการแปลจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย ยังมีไม่มากนักในตลาดหนังสือ จึงเป็นที่มาของการเริ่มต้นเขียนหนังสือเล่มนี้

ผู้เขียนตั้งใจให้หนังสือเล่มนี้เพื่อเป็นหนังสืออ่านเพิ่มเติมสำหรับผู้เรียนในรายวิชาการแปลเชิงธุรกิจ จึงพยายามศึกษาค้นคว้าความรู้เกี่ยวกับศาสตร์การแปลในแขนงดังกล่าว ผสมกับประสบการณ์ของตนเองในฐานะผู้สอนภาษาอังกฤษและผู้สอนการแปล นำมาประมวลถ่ายทอด เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้เป็นแนวทางในการศึกษา โดยยกตัวอย่างการแปลด้วยบทเชิงธุรกิจในระดับประโยค พร้อมทั้งนำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับหลักการแปล กลวิธีการแปล การใช้ภาษาเชิงธุรกิจ ความเข้าใจไวยากรณ์ภาษาอังกฤษที่เอื้อต่อการแปล ตลอดจนการใช้ภาษาไทยที่สื่อความได้ถูกต้องและเป็นธรรมชาติ

ผู้เขียนหวังว่าหนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนและผู้สนใจในศาสตร์ด้านนี้ ขอขอบพระคุณครอบครัวและกัลยาณมิตรทุกท่านที่คอยช่วยเหลือ เป็นกำลังใจ ให้คำแนะนำ จนทำให้การเขียนหนังสือเล่มนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี บุญใด ๆ ที่พึงได้จากประโยชน์ของหนังสือเล่มนี้ ขอนอบน้อมให้เปรียบประดุจเครื่องกตัญญูตบบูชา สมองคุณบิดามารดา ครูบาอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านมา ณ ที่นี้ด้วย

မကွာ

เราทุกคนล้วนอยู่ในโลกธุรกิจ แม้อาจไม่ใช่นักธุรกิจหรือทำงานในสายนี้ แต่ในชีวิตประจำวัน เราต้องเกี่ยวข้องกับธุรกิจไม่ว่าทางใดก็ทางหนึ่งอย่างน้อยที่สุด เราต่างเป็นผู้บริโภคสินค้า บริการ และข่าวสารการประชาสัมพันธ์ การเรียนรู้ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจจึงไม่ใช่สิ่งที่ไกลตัวแต่อย่างใด ประกอบกับโลกธุรกิจในปัจจุบันที่เจริญรุดหน้ามากขึ้น มีการประกอบกิจการการค้าระหว่างประเทศและใช้ภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสารเพิ่มขึ้น ผู้ที่มีความรู้ด้านภาษา ความรู้ด้านการแปล และความรู้ด้านธุรกิจ จึงถือว่าได้เปรียบ ทั้งในแง่การเพิ่มพูนความรู้และข้อมูลข่าวสารให้แก่ตนเอง และอาจต่อยอดเป็นอาชีพหลักหรืออาชีพเสริมได้ในอนาคต

ผู้มีความสามารถด้านการแปลเชิงธุรกิจต่างเป็นที่ต้องการในองค์กรธุรกิจ ทั้งขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ องค์กรเหล่านี้ตระหนักดีว่าประสิทธิภาพของงานแปลนั้นสำคัญยิ่งในการดำเนินธุรกิจ การติดต่อเจรจา สื่อสารทางการค้าระหว่างประเทศ หรือการขยายกลุ่มลูกค้าที่ไม่ใช่ชาวไทย งานแปลที่ถูกต้องและมีคุณภาพ จะช่วยขับเคลื่อนกิจกรรมทางธุรกิจให้ดำเนินตามเป้าประสงค์ แต่งานแปลที่ผิดพลาด จะกระทบต่อธุรกิจในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ชื่อเสียง ภาพลักษณ์ และความน่าเชื่อถือของบริษัท ความไว้วางใจของคู่ค้าและผู้บริโภค หรือแม้แต่การฟ้องร้องทางกฎหมาย

ความสำคัญของการแปลเชิงธุรกิจจึงเป็นที่ประจักษ์ อย่างไรก็ตาม องค์กรตาม อังคณา ทองพูน พัฒนสร (2555) มีความเห็นว่า แม้การแปลเชิงธุรกิจจะมีบทบาทมากขึ้น แต่นักแปลที่มีความสามารถในการแปลประเภทนี้ยังมีไม่มากนัก เนื่องจากผู้แปลตัวบทเชิงธุรกิจต้องมีทั้งความรู้ด้านภาษา ความรู้ด้านการแปล และความรู้ด้านธุรกิจประกอบกัน แต่นักแปลส่วนใหญ่มีเพียงความรู้ด้านภาษาและด้านการแปลเท่านั้น ในทางกลับกัน ผู้ที่มีความรู้ด้านธุรกิจเป็นอย่างดี อาจไม่มีความรู้ด้านภาษาและด้านการแปลในระดับที่

ดีพอ สอดคล้องกับพัชรี โภคาสัมฤทธิ์ (2553) ที่กล่าวไว้ว่า แม้จะมีนักธุรกิจที่มีความรู้ภาษาอังกฤษมากขึ้นในปัจจุบัน จนสามารถอ่านได้อย่างคล่องแคล่ว ไม่ต้องอาศัยการแปลเป็นภาษาไทย แต่ยังมีนักธุรกิจอีกไม่น้อยที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษไม่มากพอ และจำเป็นต้องมีผู้แปลมาช่วยเหลือด้วยเหตุนี้ สถาบันการศึกษาหลายแห่งจึงเปิดสอนรายวิชาการแปลเชิงธุรกิจเพื่อผลิตและพัฒนานักแปลให้สอดคล้องกับความต้องการที่สูงขึ้นในปัจจุบัน

ผู้แปลชาวไทยส่วนใหญ่ มักแปลงานจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย ณัฐมา พงศ์ไพโรจน์ และ ปริมา มัลลิกะมาส (2547) กล่าวว่า การแปลประเภทนี้ หลายคนเข้าใจว่าไม่ใช่กระบวนการที่ยากนัก เพราะเป็นการแปลจากภาษาอื่นมาเป็นภาษาของตนเอง อย่างไรก็ตาม แม้ผู้แปลจะทราบโครงสร้างประโยคเป็นอย่างดี แต่การทำให้ภาษาแม่สื่อความได้ครบถ้วนและเป็นธรรมชาติ กลับไม่ใช่เรื่องง่ายเสียทีเดียว วรรณถ วิมลเฉลา (2543) กล่าวว่า งานแปลที่ดี เมื่ออ่านแล้วต้องไม่รู้สึกรู้ว่าเข้าใจยากหรือต้องแปลซ้อนสองต่อ และควรรู้สึกประหนึ่งว่ากำลังอ่านภาษาของตนเอง ไม่ใช่ภาษาแปลแต่กระนั้น มีข้อสังเกตว่าหนังสือแปลจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยจำนวนไม่น้อยในปัจจุบัน ที่อ่านแล้วกลับรู้สึกว่าเป็นคำไทยที่นำมาเขียนเรียงกัน เนื้อความและความหมายไม่สมเหตุสมผล หรือซ้ำร้ายไม่อาจสื่อความหมายได้แต่อย่างใด ดังที่เชวง จันทรเขตต์ (2528, หน้า 113) กล่าวว่า ผู้แปลบางท่าน “แปลคำภาษาอังกฤษออกมาเป็นคำภาษาไทยเท่านั้น แต่ไม่ได้ถ่ายทอดออกมาเป็นภาษาไทย”

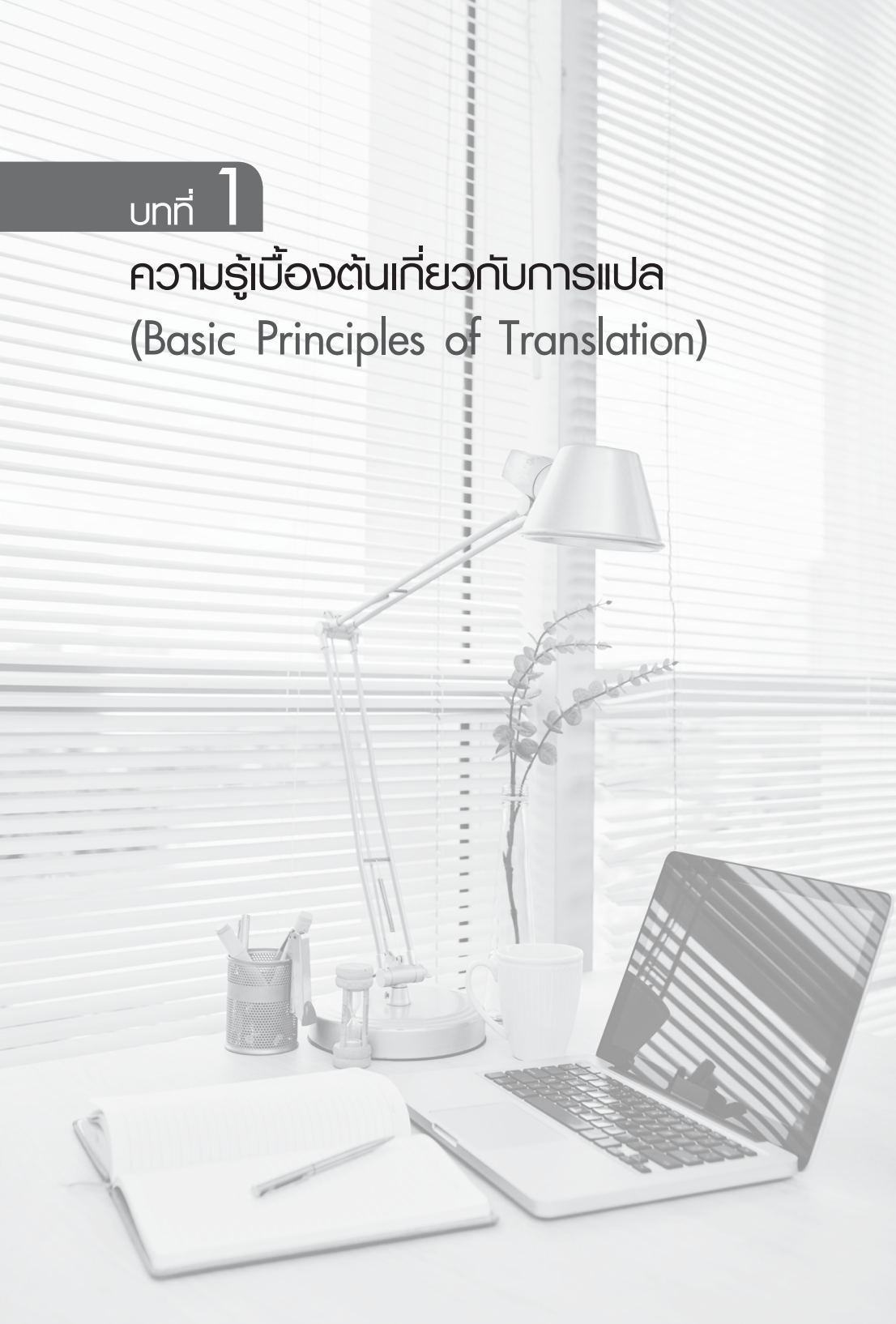
การแปลจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยจึงไม่ใช่ของง่ายนัก ประกอบกับภาษาอังกฤษและภาษาไทยเป็นภาษาคนละสายตระกูลกัน (ทิพา เทพอัศรพงศ์, 2544) ข้อแตกต่างที่เห็นเด่นชัดคือการใช้คำและไวยากรณ์ภาษาไทยเป็นภาษาที่รุ่มรวย เช่น มีการใช้คำซ้ำ คำซ้อน คำสร้อย รวมถึง

การใช้คำแตกต่างกันตามสถานะทางสังคมและตามกาลเทศะ แต่ภาษาอังกฤษไม่มี สถาบันภาษาไทย (2545) กล่าวถึงความแตกต่างอีกประการคือ ภาษาไทยเป็นภาษาคำโดด (isolating language) ที่นำคำมาวางเรียงกันเพื่อสื่อสารความคิด ไม่มีการเปลี่ยนรูปคำ ในขณะที่ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่มีการผันรูป (inflected language) ตามกฎเกณฑ์การเปลี่ยนรูปคำ เพื่อให้สัมพันธ์กับคำอื่นตามหลักไวยากรณ์ โครงสร้างทางภาษาที่แตกต่างกันนี้ อาจนำไปสู่การแทรกแซงทางภาษาได้ กล่าวคือ เมื่อแปลจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย ภาษาไทยฉบับแปลอาจมีร่องรอยรูปแบบไวยากรณ์และอิทธิพลของภาษาอังกฤษปะปนอยู่ การแปลเป็นภาษาไทยที่ดี จึงอาศัยความสันทัดในการใช้ภาษาไทยอย่างมาก

การแปลเป็นภาษาไทยเชิงธุรกิจ อาจเพิ่มความยากขึ้น เนื่องจากต้องใช้ภาษาในระดับทางการและศัพท์เฉพาะทางร่วมด้วย ความรู้ด้านธุรกิจจึงจำเป็นสำหรับการแปลตัวบทประเภทนี้ อย่างไรเสีย ก็ไม่ใช่เรื่องน่าท้อสำหรับผู้ต้องการเริ่มต้นพัฒนาความรู้และทักษะการแปลเชิงธุรกิจของตน วาตะหนึ่งของ Nida (1964) ที่กล่าวถึงกันอยู่เสมอในแวดวงการแปล คือ *การแปลเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์* การแปลเป็นศาสตร์เพราะมีองค์ความรู้ที่ศึกษา ฝึกหัด และพัฒนาได้ ส่วนศิลป์ของการแปล มองผิวเผินคล้ายเป็นเรื่องของพรสวรรค์ ซึ่งก็มีส่วนถูกว่าผู้มีพรสวรรค์ในการเขียน ค่อนข้างเป็นต่อเรื่องการแปล แต่ศิลป์ของการแปลโดยหลักแล้ว เป็นเรื่องของทักษะ ความสามารถ และความคิดสร้างสรรค์ในการใช้ภาษาได้ประณีต ถูกต้อง เหมาะสม และตรงตามต้นฉบับมากที่สุด สิ่งเหล่านี้ล้วนเกิดจากประสบการณ์การแปลที่สั่งสม ศาสตร์และศิลป์แห่งการแปลจึงไม่ใช่เรื่องสุดเอื้อม เพียงแต่ต้องหมั่นเรียนรู้ ฝึกฝน และพัฒนาการแปลของตนอย่างสม่ำเสมอ

บทที่ 1

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการแปล (Basic Principles of Translation)

การแปลเชิงธุรกิจ ถือเป็นการแปลเฉพาะทาง อย่างไรก็ตาม ผู้แปลตัวบทเชิงธุรกิจจำเป็นต้องมีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการแปล เพื่อนำมาปรับใช้ในการแปลเชิงธุรกิจได้อย่างเหมาะสม ในบทนี้จะกล่าวถึงหัวข้อต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ความหมายและประเภทของการแปล
2. กระบวนการแปล
3. กลวิธีการแปล
4. คุณสมบัตินักแปล

1. ความหมายและประเภทของการแปล

ในวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง มีการนิยามความหมายของการแปลไว้หลากหลาย แต่มีความคล้ายคลึงกัน คือ การแปลเป็นการถ่ายทอดสารจากภาษาต้นทางไปยังภาษาปลายทาง แต่สารที่ถ่ายทอดออกมานั้น จะเป็นการถ่ายทอดโดยยึดรูปแบบเป็นหลัก (form-based translation) หรือยึดความหมาย (meaning-based translation) เป็นหลัก ก็ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของงานแปลแต่ละประเภท ซึ่งการเลือกว่าจะแปลรูปแบบใดนั้น จะส่งผลโดยตรงต่อกลวิธีการแปลที่ใช้

ปริมา มัลลิกะมาส (2553) กล่าวว่า นักทฤษฎีด้านการแปล แบ่งได้เป็นสองกลุ่มหลัก กลุ่มแรก คือ นักทฤษฎีการแปลยุคต้น ที่เชื่อว่าการแปลเป็นกระบวนการทางภาษา จึงนิยมแปลแบบยึดรูปแบบตรงตามตัวอักษร ซึ่งอาจได้ภาษาแปลที่ไม่เป็นธรรมชาติ ส่วนกลุ่มที่สอง คือ นักทฤษฎีการแปลยุคหลัง มองการแปลเป็นกระบวนการคิด ที่ต้องตีความความหมายในต้นฉบับ แล้วถ่ายทอดความหมายด้วยการใช้ระเบียบไวยากรณ์ของภาษาปลายทาง มุ่งให้ผู้อ่านบทแปลเข้าใจความหมายได้ใกล้เคียงกับต้นฉบับมากที่สุด

ภาษาแปลที่ได้จึงเป็นธรรมชาติมากกว่าเมื่อเทียบกับรูปแบบแรก ปริมา มัลลิกมาส กล่าวว่า การแปลในยุคปัจจุบันจะเน้นที่กระบวนการคิดเป็นหลัก ไม่ใช่กระบวนการทางภาษาอีกต่อไป

อย่างไรก็ตาม ถ้าจะกล่าวว่าการแปลที่เน้นกระบวนการทางภาษา ด้วยการรักษารูปแบบเดิมของต้นฉบับ เป็นรูปแบบการแปลที่ล้าสมัย ก็อาจไม่ถูกนัก พัทรี โภคาสัมฤทธิ์ (2555) กล่าวว่า การแปลตรงตัวแบบคำต่อคำ โดยทั่วไปจะใช้วิเคราะห์ภาษาในการวิจัยเพื่อศึกษาลักษณะทางภาษาศาสตร์ สอดคล้องกับสุพรรณิ ปันมณี (2555) ซึ่งมองว่า การแปลประเภทนี้มีประโยชน์ในแง่ของการศึกษาภาษาและวัฒนธรรม ให้น้ำหนักตัวบทมากกว่าความเข้าใจของผู้อ่าน นอกจากนี้ ปริยา อุรรัตน์ (2531) กล่าวว่า การแปลแบบรักษารูปแบบการถ่ายภาษา มักเป็นการแปลตัวบทที่เป็นคำสอนทางศาสนา หรือ ตัวบทกฎหมาย ปริมา มัลลิกมาส (2553) มีความเห็นว่า ไม่มีการแปลรูปแบบใดที่ดีไปกว่ากัน เพราะการแปลแบบรักษารูปแบบและแบบรักษาความหมาย ต่างมีประโยชน์เฉพาะตน ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมกับงานแปลแต่ละประเภท สัญฉวี สายบัว (2550) กล่าวว่า ในทางปฏิบัติแล้ว ไม่จำเป็นต้องแยกการแปลทั้งสองรูปแบบออกจากกัน เพียงแต่พิจารณาว่างานแปลชิ้นนั้นเอนเอียงไปทางรูปแบบใดมากกว่ากัน สอดคล้องกับ สุพรรณิ ปันมณี (2554) ที่กล่าวว่า ผู้แปลอาจต้องใช้รูปแบบการแปลทั้งสองประเภทในงานเดียวกัน เพื่อให้ภาษาแปลสื่อความหมายได้ครบถ้วนและเป็นธรรมชาติ

ตัวอย่างการแปลแบบรักษารูปแบบ (อย่างเคร่งครัด)

Should it be not collected within that period, I agree and acknowledge that the ABC Bank is, at its sole discretion, entitled to destroy the uncollected debit card.

ถ้า มัน เป็น ไม่ ถูกรับ ภายใน นั้น ช่วงเวลา ข้าพเจ้า ตกลง และ
ยอมรับ ที่ซึ่ง ดังกล่าว เอบีซี ธนาคาร เป็น ที่ ของมัน ฝ่ายเดียว
สูญเสีย สิทธิ ที่ ทำลาย ดังกล่าว ไม่ถูกรับ เดบิต บัตร
(แปลคำต่อคำและเรียงลำดับคำตามโครงสร้างต้นฉบับทุกประการ)

ตัวอย่างการแปลแบบรักษาความหมาย

*Should it be not collected within that period, I agree
and acknowledge that the ABC Bank is, at its sole
discretion, entitled to destroy the uncollected debit
card.*

ข้าพเจ้าตกลงและยอมรับว่า ธนาคารเอบีซีมีสิทธิใช้สูญเสียแต่เพียง
ฝ่ายเดียว ในการทำลายบัตรเดบิตที่ไม่ได้มารับในเวลาที่กำหนด
(เน้นความหมาย ไม่เน้นการเรียงประโยคตามโครงสร้างต้นฉบับ)

ตัวอย่างการแปลที่ประยุกต์ทั้งสองรูปแบบ แต่ค่อนข้างไปทางการรักษา ความหมาย

*Should it be not collected within that period, I agree
and acknowledge that the ABC Bank is, at its sole
discretion, entitled to destroy the uncollected debit
card.*

หากข้าพเจ้าไม่มารับบัตรเดบิตในเวลาที่กำหนด ข้าพเจ้าตกลงและ
ยอมรับว่า ธนาคารเอบีซีมีสิทธิใช้สูญเสียแต่เพียงฝ่ายเดียวในการ
ทำลายบัตรดังกล่าว

(เรียงประโยคตามโครงสร้างต้นฉบับ แต่ยังยึดความหมายจากต้นฉบับ

เป็นสำคัญ)

จะเห็นได้ว่า การแปลแบบรักษาความหมาย และการแปลที่ประยุกต์ ทั้งสองรูปแบบแต่ก่อนไปทางการรักษาความหมาย จะได้ภาษาแปลที่เป็นธรรมชาติ มากกว่าการแปลแบบรักษารูปแบบอย่างเคร่งครัด

ทั้งนี้ สัจฉวี สายบัว (2550) เสนอแนะว่า เมื่อต้องตัดสินใจว่าจะเลือกใช้รูปแบบการแปลแบบใด ควรต้องพิจารณาตัวบทของต้นฉบับว่าเป็นงานเขียนชนิดไหน สุพรรณิ ปิ่นมณี (2555) มีทรรศนะไปในทิศทางเดียวกัน และกล่าวว่าตัวบทโดยทั่วไปแบ่งได้เป็น 3 ชนิด ดังนี้

1. Informative texts เป็นตัวบทที่ให้ข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ ข้อเท็จจริง

2. Expressive texts เป็นตัวบทชนิดบอกเล่าความคิด จินตนาการ ในเชิงสร้างสรรค์

3. Operative texts เป็นตัวบทชักชวนให้เห็นคล้อย จูงใจ

ในบริบทการแปลเชิงธุรกิจ ตัวบทส่วนใหญ่เป็นตัวบทประเภทแรก คือ Informative texts เพราะเป็นการให้ข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ ข้อเท็จจริง ในเชิงธุรกิจ แต่บางตัวบทอาจเป็น Operative texts เช่น ตัวบทโฆษณา หรือการประชาสัมพันธ์ธุรกิจและการค้าในรูปแบบต่าง ๆ การแปลทั้งสองชนิดนี้ มุ่งให้ผู้อ่านบทแปลเข้าใจความหมายที่สื่อสารออกไป ดังนั้น รูปแบบการแปลที่เหมาะสม จึงเป็นการแปลแบบรักษาความหมาย หรือการแปลที่ประยุกต์ ทั้งสองรูปแบบแต่ก่อนไปทางการรักษาความหมาย นิยามการแปลที่เน้นการรักษาความหมายของต้นฉบับ มีดังนี้

Nida (1969, p. 488) กล่าวว่า การแปลเป็นกระบวนการถอดความ จากภาษาต้นทางไปยังภาษาปลายทาง ที่ผู้แปลต้องมีความรู้ทั้งสองภาษา (Translation is a process in which a person who knows both the source and the receptor language, decodes the message

of the source language and encodes it into an appropriate form of the receptor language.)

Newmark (1988, p. 5) กล่าวว่า การแปลเป็นการถ่ายทอดความหมายจากภาษาหนึ่งไปอีกภาษาหนึ่ง และยังคงรักษาเจตนารมณ์เดิมของผู้เขียนตัวบทต้นฉบับไว้ (rendering the meaning of a text into another language in the way that the author intended the text)

นักทฤษฎีทั้งสองท่านข้างต้น ยังกล่าวถึงลักษณะสำคัญอีกประการของการแปลแบบรักษาความหมาย คือ การใช้ภาษาแปลที่เป็นธรรมชาติ Nida (1964, p. 166) เน้นย้ำถึงการแปลให้เป็นภาษาปลายทางที่เป็นธรรมชาติมากที่สุด (the closest natural equivalent of the source-language message) และ Newmark (1988, p. 24, 26) อธิบายว่า ภาษาที่เป็นธรรมชาติ คือ ภาษาที่ใช้โครงสร้างหรือคำที่นิยมใช้ในภาษาปลายทาง (most frequently used structures and words) ตลอดจนใช้ไวยากรณ์สำนวน หรือคำที่ใช้กันตามแต่สถานการณ์นั้น ๆ (the common grammar, idioms and words that meet that kind of situation)

Larson (1998, p. 3) เป็นนักทฤษฎีอีกท่านที่มองการแปลเป็นเรื่องของการถ่ายทอดความหมาย ผู้แปลจึงต้องศึกษาคำ โครงสร้างไวยากรณ์ บริบทการสื่อสาร และบริบททางวัฒนธรรมของภาษาต้นทาง เพื่อนำมาใช้วิเคราะห์ความหมายในต้นฉบับ จากนั้นจึงถ่ายทอดความหมายผ่านการใช้คำ โครงสร้างไวยากรณ์ และบริบททางวัฒนธรรมที่เหมาะสมในภาษาปลายทาง (Translation, then, consists of studying the lexicon, grammatical structure, communication situation, and cultural context of the source language text, analyzing it in order to determine its meaning, and then reconstructing this same meaning using the

lexicon and grammatical structure which are appropriate in the receptor language and its cultural context.)

นักวิชาการไทยหลายท่านสนับสนุนแนวคิดการแปลแบบรักษาความหมายเช่นกัน โดยนิยามการแปลไว้ ดังนี้

สัญญา วิสายบัว (2550) มองว่า การแปล คือ การถ่ายทอดความหมายจากต้นฉบับไปสู่ภาษาแปล และต้องรักษาความหมายเดิมให้มากที่สุด

สิทธา พินิจกุลดล (2543, น. 13) กล่าวว่า การแปล คือ “การถ่ายทอดข้อความจากภาษาหนึ่งไปยังอีกภาษาหนึ่ง โดยรักษารูปแบบคุณค่า และความหมายในข้อความเดิมไว้อย่างครบถ้วน รวมทั้งความหมายแฝง ซึ่งได้แก่ ความหมายทางวัฒนธรรม ปรัชญา ความคิด ความรู้สึก ฯลฯ”

ประเทือง ทินรัตน์ (2543) แสดงทรรศนะว่า การแปล คือ การถ่ายทอดความหมายให้ทัดเทียมกับภาษาต้นฉบับ โดยรักษาลีลาภาษาของต้นฉบับไว้ในภาษาแปล เพื่อให้น้ำหนักของตัวบททั้งสองเทียบเท่าหรือใกล้เคียงกัน

ปัญญา บริสุทธิ์ (2542) มีความเห็นว่า การแปลเป็นกระบวนการถ่ายทอดความหมาย และความหมายที่ถ่ายทอดในรูปแบบภาษาแปล ต้องเป็นภาษาที่เป็นธรรมชาติ สอดคล้องกับจารีตของภาษานั้น ๆ

สุพรรณิ ปันมณี (2562, น. 2) กล่าวว่า “การแปลหาใช่การเปลี่ยนภาษาใหม่ แต่คือการนำความหมายของข้อความในต้นฉบับไปสู่ผู้อ่านในฉบับแปลให้ได้รับรู้และเข้าใจแบบเดียวกันกับผู้อ่านในภาษาต้นฉบับ หรืออย่างน้อยให้ได้ใกล้เคียงกันที่สุด การจะแปลจากภาษาหนึ่งเป็นอีกภาษาหนึ่งมักต้องมีเรื่องวัฒนธรรมมาเกี่ยวข้องด้วยเสมอ”

วรรณา แสงอร่ามเรือง (2563, น. 7) กล่าวว่า “การแปลไม่ใช่การแปลรหัสโดยผู้แปลทำหน้าที่เป็นผู้เปลี่ยนรหัส เราไม่ได้แปลเนื้อความที่